

Bijzondere strandvondsten en waarnemingen tijdens de herfst van 2012 te Koksijde

Marie-Thérèse Vanhaelen

In 2012 spoelde opmerkelijk meer suikerwier *Laminaria saccharina* en vingerwier *Laminaria digitata* aan dan dat dit andere jaren het geval is.

Van 14 juni tot 22 oktober zijn er 10 exemplaren suikerwier aangespoeld. Op 24 oktober echter deed zich een zeer grote stranding voor (zie verder).

Reeds op 26 juni lag er te Sint-Idesbald een dikke, verse tros suikerwieren, bestaande uit 8 thalli, waarbij de grote crampon (hechtwortelkluwen) nog aanwezig was, wat uiteraard noodde tot onderzoek. Bij het ontwarren werd al vlug een mooie vondst gedaan : een doubletje *Montacuta ferruginosa*, het ovaal zeeklitschelpje, lengte : 8 mm. Slechts éénmaal had ik hier in 25 jaar deze soort gevonden, nl. op 10 december 2008. Het betrof toen een levend exemplaar van 6 mm, tussen de byssusdraden van de mossel *Mytilus edulis*. (Jonckheere, 2009).

Op 24 oktober 2012 spoelden er ruim honderd suikerwieren *Laminaria saccharina* aan. Nooit eerder heb ik aan de Westkust zulke grote stranding gezien van deze soort. De hechtwortels ontbraken bij de meeste exemplaren, maar gelukkig waren er toch enkele waar die wél nog aan de thalli zaten. Deze crampons werden weer onder de loep genomen en opnieuw ontdekte ik een klein doublet *Montacuta ferruginosa* van 5 mm. Uit hetzelfde kluwen haalde ik 5 porseleinkrabbetjes *Pisidia longicornis*, 3 uiterst kleine slangsterretjes *Amphipholis squamata* en een aantal mosseltjes.

Na 24 oktober werden nog 10 suikerwieren en een vijftal vingerwieren *Laminaria digitata* geteld.

Oudere, losse klepjes van het zeeklitschelpje zijn niet echt zeldzaam ; ik vond ze regelmatig aan de Westkust, vooral van 1985 tot einde 1990. In die periode werden 64 exemplaren verzameld. Ongeveer de helft ervan zijn verkleurd, de andere zijn wit. De grootste klepjes zijn 9 mm lang.

Montacuta ferruginosa leeft als commensaal in fijn of slijkerig zand op de zich ingravende zeeklit *Echinocardium cordatum*, die net onder de laagwaterlijn voorkomt (Tebble, 1976), vandaar de Nederlandse naam zeeklitschelpje, maar het wordt soms ook als commensaal gevonden op sommige bivalven (Poppe en Goto, 1993). Is dit misschien de reden waarom we deze vondsten deden in crampons waarin zich ook mossels hadden gevestigd ?

De zeeklit spoelt overvloedig, soms met vele duizenden aan op de Belgische kust, vooral in de dagen volgend op zware stormen uit het noorden (eigen waarnemingen). Het gaat bijna uitsluitend om de lege skeletjes. Ik kan mij niet herinneren ooit levende zeeklitten op het strand gezien te hebben; de "zware" exemplaren zitten namelijk vol zand en ook daarin vond ik nooit *Montacuta*'s. De geringe grootte van het schelpje is ook al een mogelijke oorzaak waarom het zelden gevonden en gemeld wordt.

Een zoektocht tussen de mosselkluiten op het strandhoofd zou m.i. mogelijk meer resultaat hebben.

Tot hier deze bevindingen. Zo zien we weer dat de vondst van één marien organisme ons op het spoor brengt van andere soorten; bij deze grote bruinwieren wel minder rijkelijk dan bij de riemwiervoetjes van *Himantalia elongata* maar toch blijft het boeiend spoorwerk !

Literatuur

- COPPEJANS, E., 1998. Flora van de Noord-Franse en Belgische zeewieren. Uitg. Nationale Plantentuin Meise p. 226-228.
- JONCKHEERE, I., 2009. Grote stranding na novemberstorm. Deel I De Westkust. De Strandvlo, 29 (1) p.18.
- POPPE, G., EN GOTO, Y., 1993. European sea-shells II. Verlag C. Hemmen. p. 87.
- TEBBLE, N., 1976. British Bivalve Seashells. Her Majesty's stationery office, Edinburgh. p. 91.

**Ter Yde I
8670 Koksijde**